

Sofia Hellström
Område mätningar
073- 986 98 97
Sofia.hellstrom@hsr.se

Mätningar

- Metoder framtagna tillsammans med Statistiska centralbyrån
- Utvecklade och väl beprövade
- Nyckeltal per 10 kvadratmeter
- Digitalt

Varför ska vi mäta skräp?

- **Kartläggning**

få reda på omfattning och typ av skräp

- **Rätt åtgärder**

- **Utveckling över tid**

och uppföljning av åtgärder

- **Underlag och information**

underlag till kampanjer och kontakter med media, politiken och för att påverka lokala aktörer

- **Mätbara data**

för att följa upp mål

Våra metoder

- Större tätort
- Mindre tätort
- Park
- Valfritt område ex. tågstation eller torg

Nyligen tillkomna kompletterande mätningar av mindre omfattning

- Badplatsmätning
- Mätning i rinnande vatten
- Mätning i naturmiljö

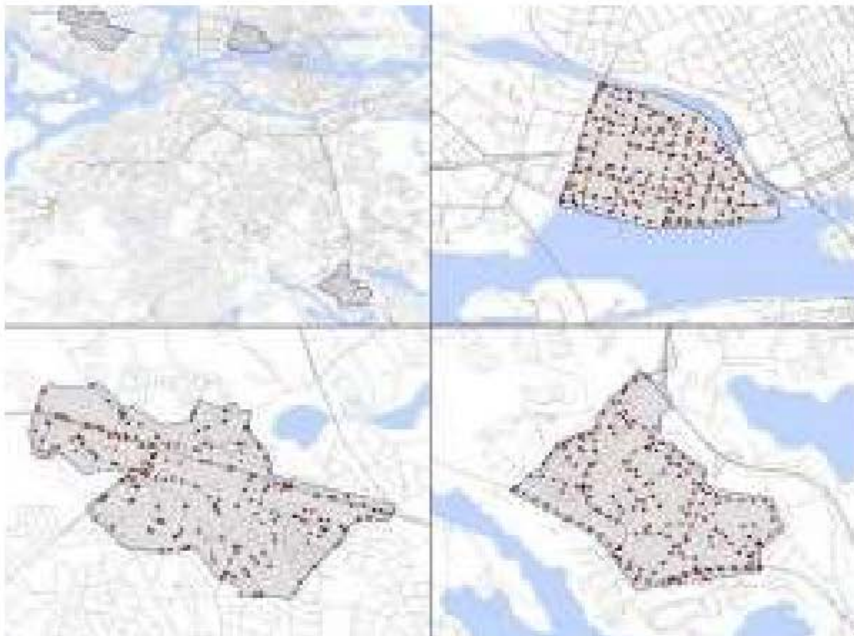
Mätningar i Stockholm stad

- Stockholm stad har mätt tätortsmätning sedan 2009
 - o Farsta
 - o Bromma
 - o Kungsholmen
- Parker
 - o Rålambshovsparken, Humlegården, Vasaparken 2013-2014
 - o Drakenbergsparken 2014-2016

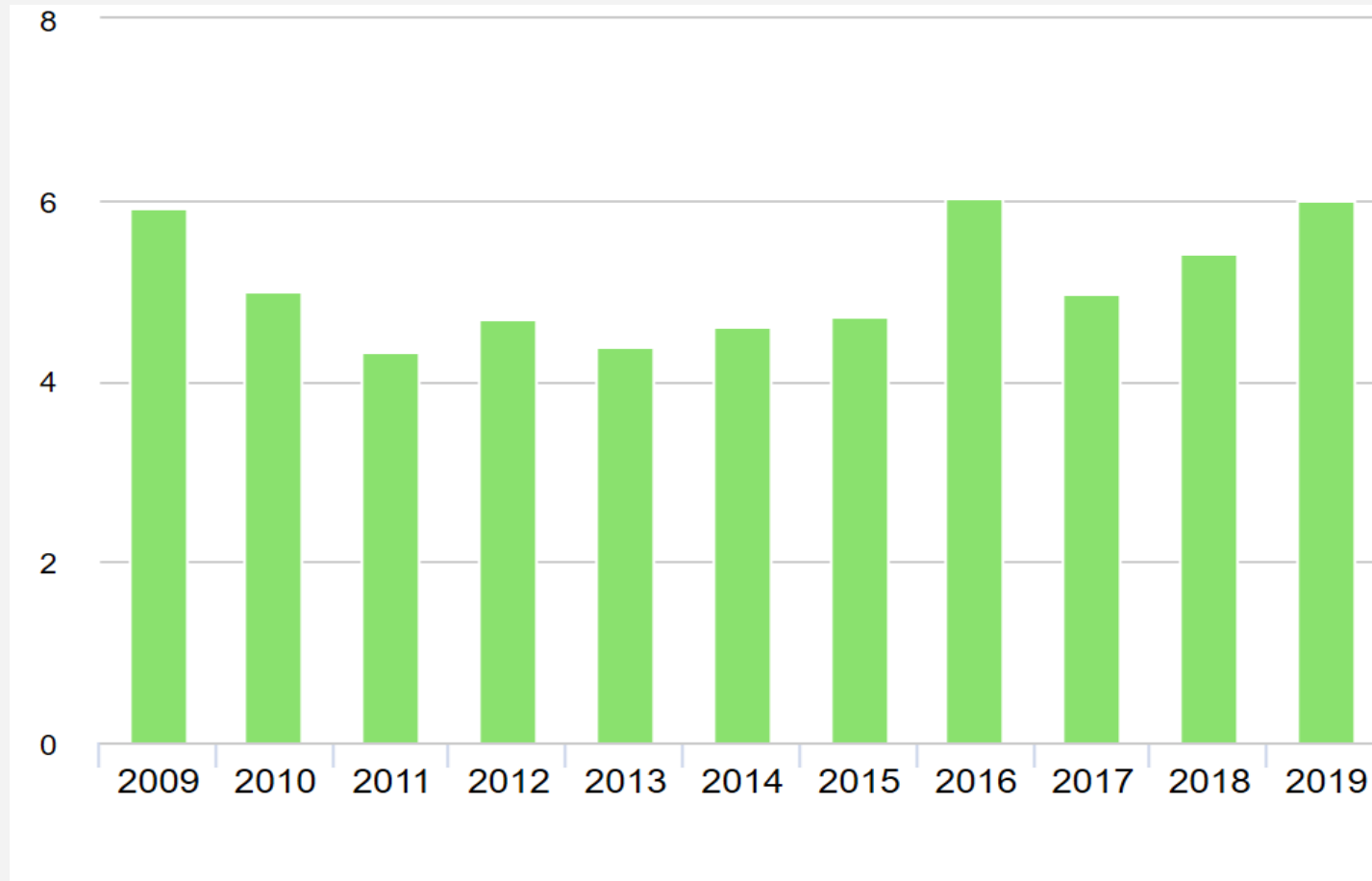
Skärholmens
stadsdelsförvaltning har
också genomfört
mätningar för ett område
i Skärholmen.

Mätningar i Stockholm stad

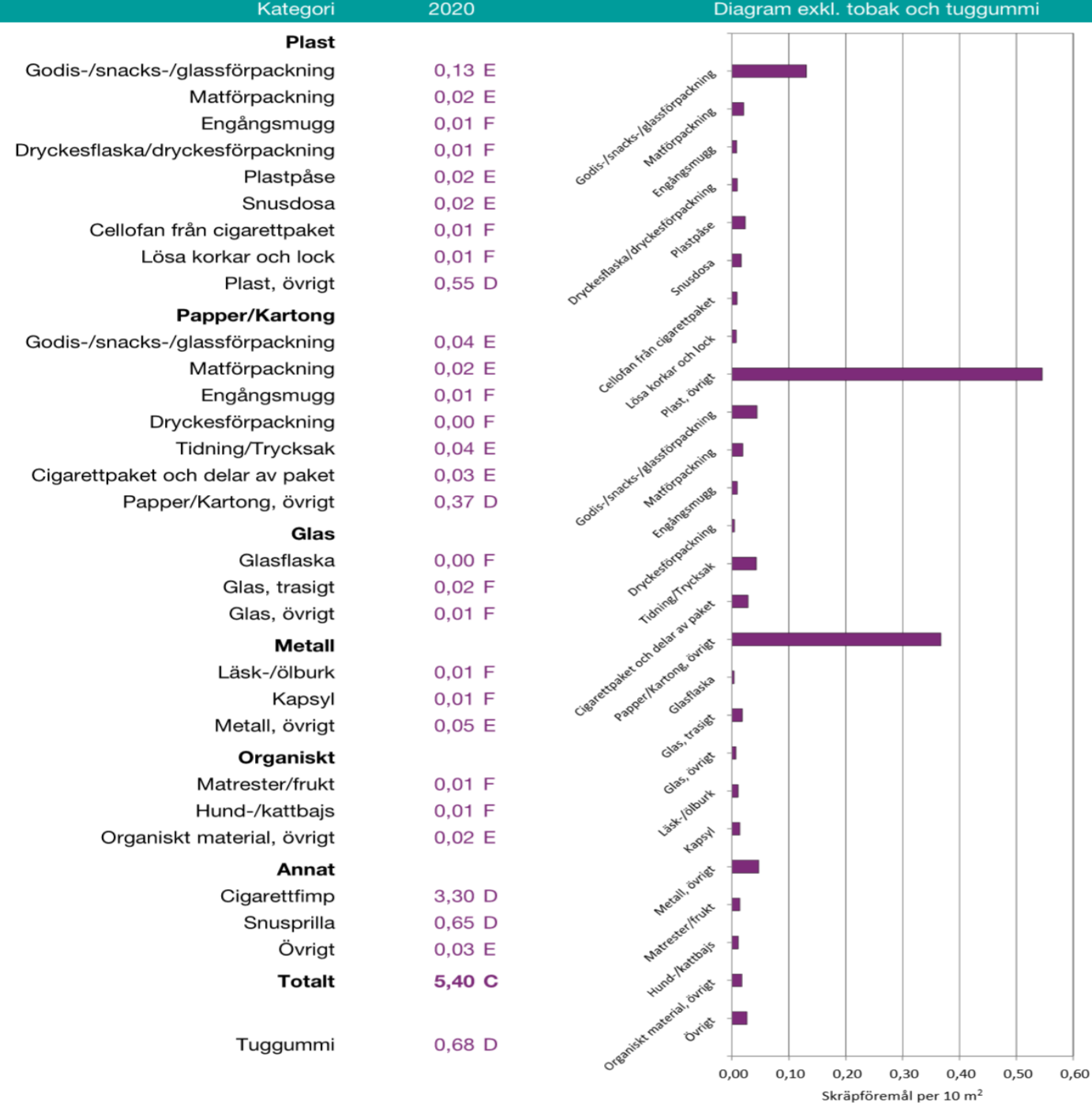
Område: Genomsnittligt antal skräpföremål per 10 m²

		Område	Punkter	Skräp
	Kungsholmen	190	6,48 D	
	Bromma	197	4,72 D	
	Farsta	197	5,14 D	
	Stockholm	584	5,40 C	

Mätningar i Stockholm stad

Mätn

Mätning i rinnande vatten

Uppsala, Fyrisån

Mätning i rinnande vatten

Upplägg i Uppsala, Fyrisån

- o Mätning vecka 27-37
- o Mätning 2 gånger i veckan
- o Mätte i läns + sträcka efter länsen

, totalt 44 tillfällen

(Foto: Emelie Mattsson, 2020)

Resultat 2020

- Mer än dubbelt så mycket skräp 2020 jämfört med 2019
- Vanligaste skräpet båda år
 1. Cigarettfimpar
 2. Plast övrigt
 3. Godis/snacks/glassförpackning i plast

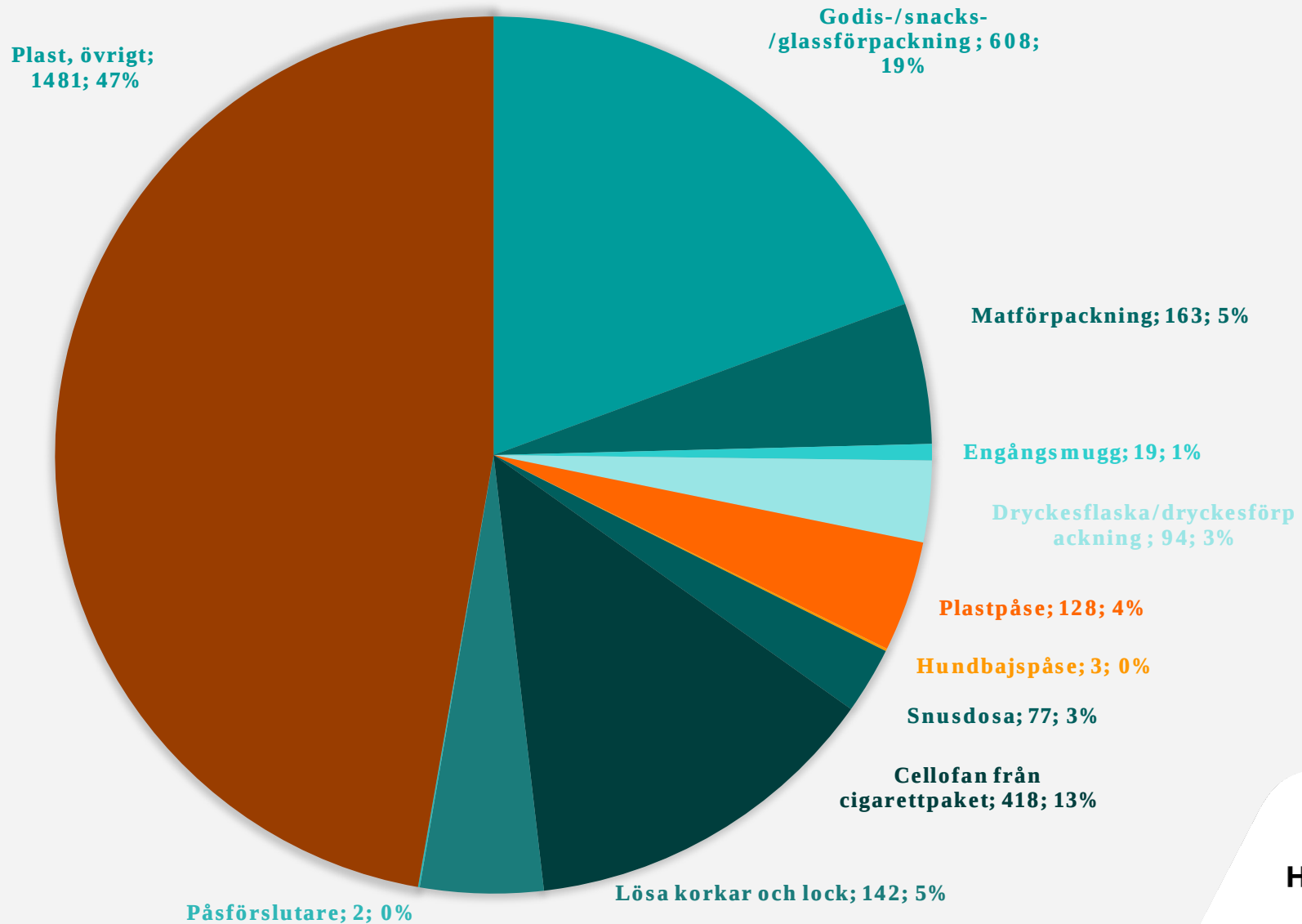

(Foto: Sofia Hellström, 2019)

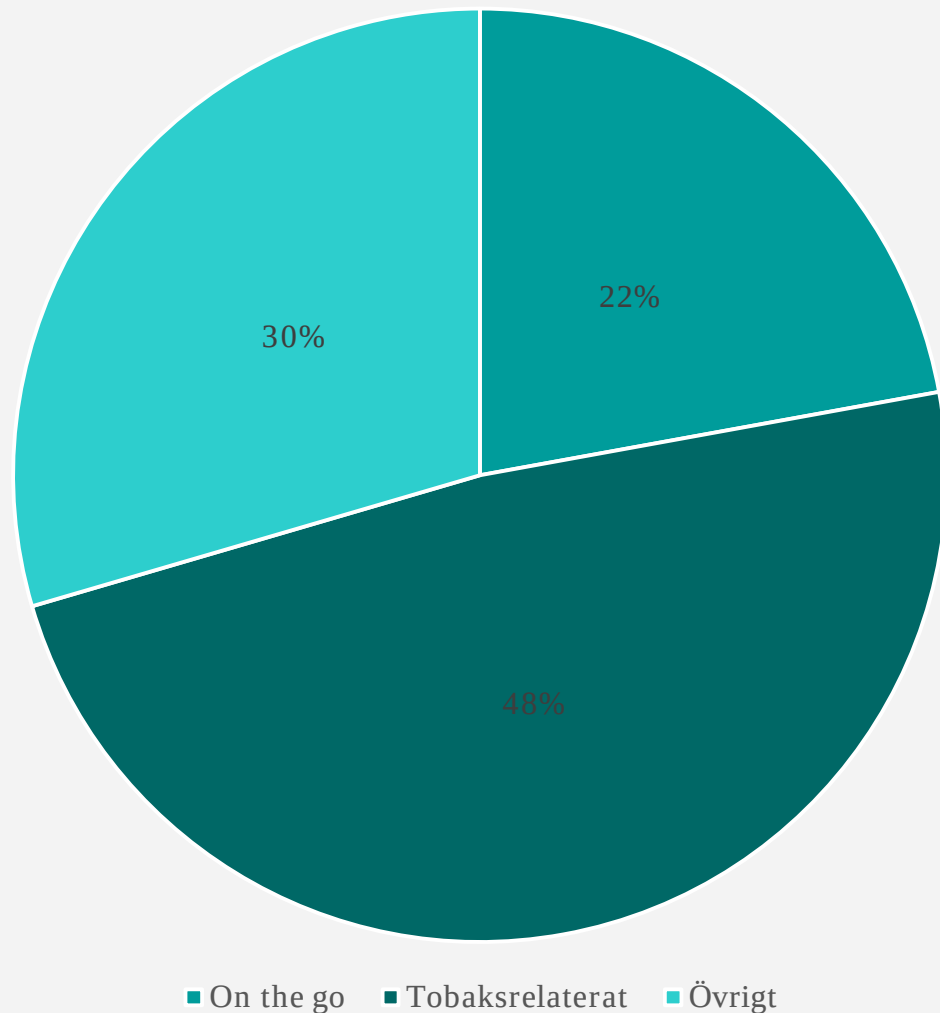
Mätning ▼	PLAST ▼	PAPPER/KARTONG ▼	GLAS ▼	METALL ▼	ORGANISKT ▼	ANNAT ▼	Totalt ▼
2019	1720	585	81	400	78	1251	4115
2020	3135	1079	120	526	273	3882	9015

Resultat 2020

FÖRDELNING PLAST

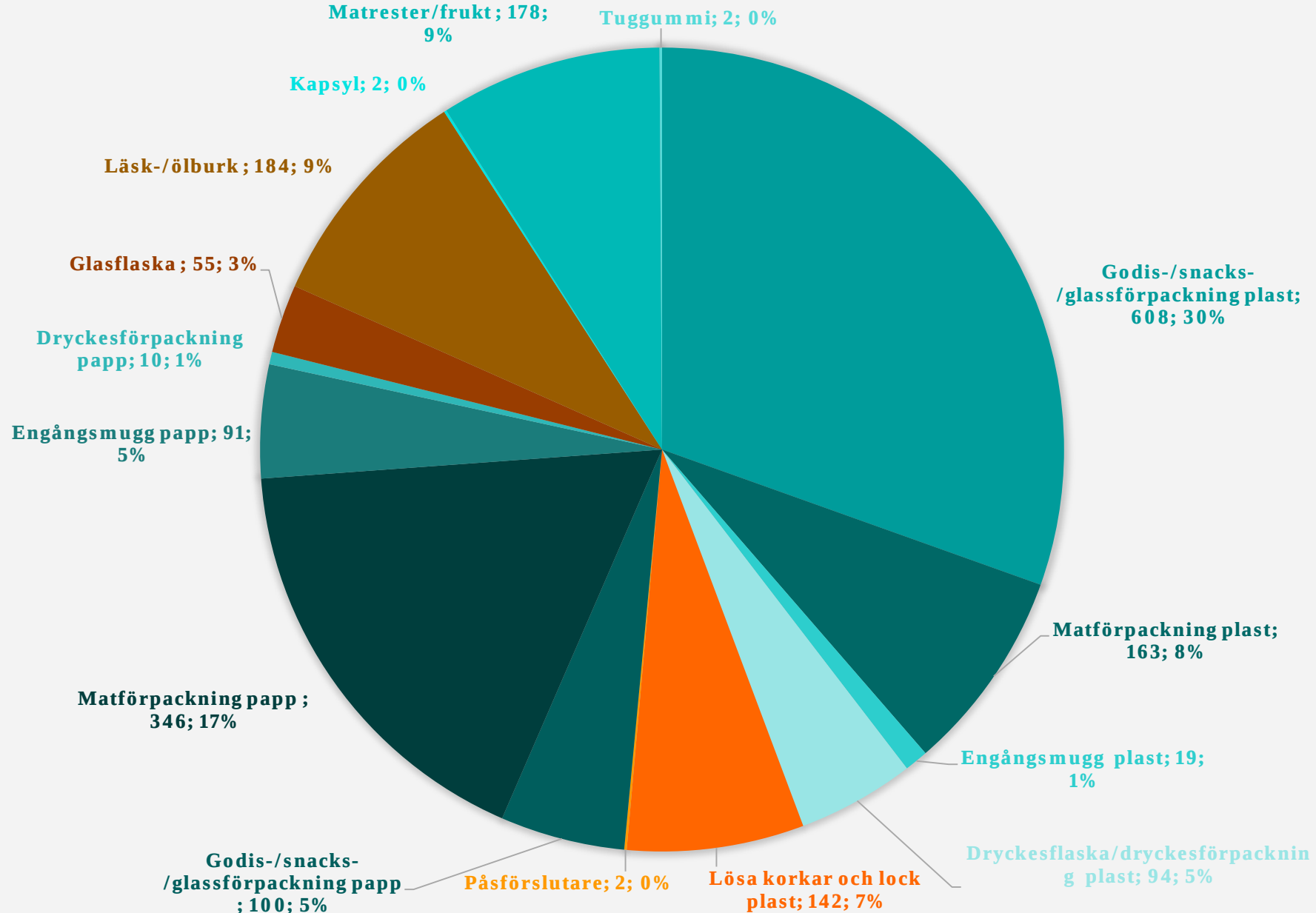
Fördelning On the Go, Tobaksrelaterat och resten

När vi säger "on the go" menar vi förpackningar till det du äter och dricker i farten.

FÖRDELNING INOM "ON THE GO"

Slutsatser

Ökning 2020, kan bero på

- Under perioden har det varit sommargågata längst ån och det har upplevt som mer skräpigt där.
- I år var de fyra personer i båten, detta gjorde att fler kunde fokusera på att hitta skräp.
- Upplevt lägre vattenstånd, man ser vad som finns på botten och i sjögräset
- Mer folk har eventuellt varit hemma i Uppsala pga Corona
- Mätte senare veckor än förra året - skolorna har börjat

Slutsatser fortsättning

Noteringar

- Väldigt mycket fimpar. En vecka räknades upp till över 1000 fimpar.
- Mycket ballonger i slutet av sommaren – från invigning av studenter troligtvis
- Mycket små smörpaket – kan vara från nationer/ caféer
- Mycket frigolit
- Döda fiskar – eventuell analys
- Övrig iakttagelse var mycket cyklar och Voys med elbatterier

Sofia Hellström
Område mätningar
073- 986 98 97
Sofia.hellstrom@hsr.se

Nationell skräpmätning

Nationella resultat från Stad och Landsbygd

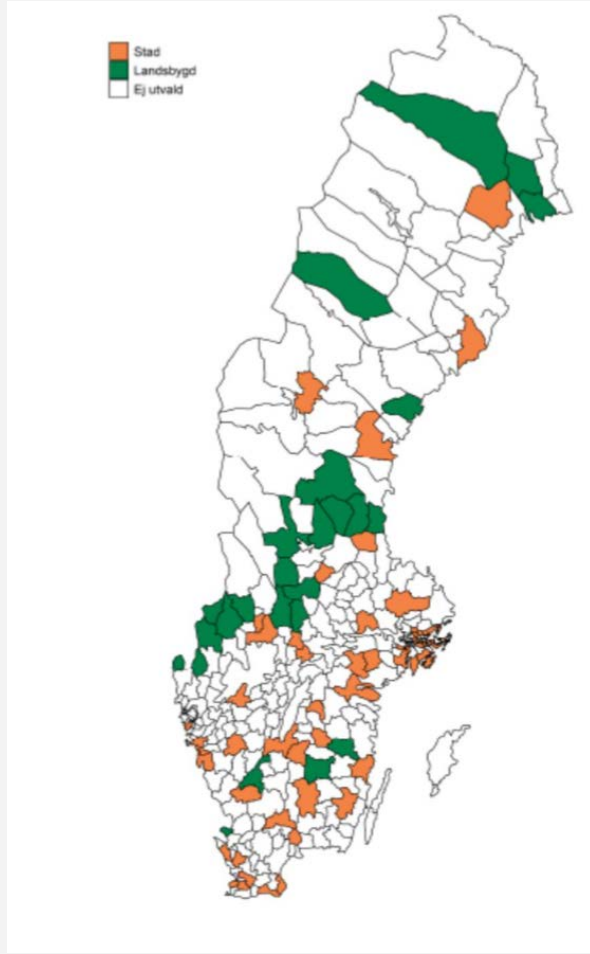
Stickprov från ”värdefulla naturområden” (naturreservat) och ”turistområden” (stränder)

Alla resultat:

- www.naturvardsverket.se/Miljoarbete-i-samhallet/Miljoarbete-i-Sverige/Regeringsuppdrag/Redovisade-2020/Utoka-kunskapslaget-kring-nedskrapning-i-Sverige/
- <https://skola-kommun.hsr.se/statistikportal/nationella-matningar>

Nationell skräpmätning

- 75 kommuner slumpats ut
- Centralorten i varje kommun
- Avgränsat området "centrumkärnan"
- Trottoarer, gågator, gång- och cykelbanor
- 12-18 juni.
- Endast den aktuella veckan

Tuggummin

- Ligger kvar under lång tid
- Svårt och kostsamt att städa upp
- Svårt att räkna
- Slängdes sannolikt inte under mätveckan

Skattade totalsiffror

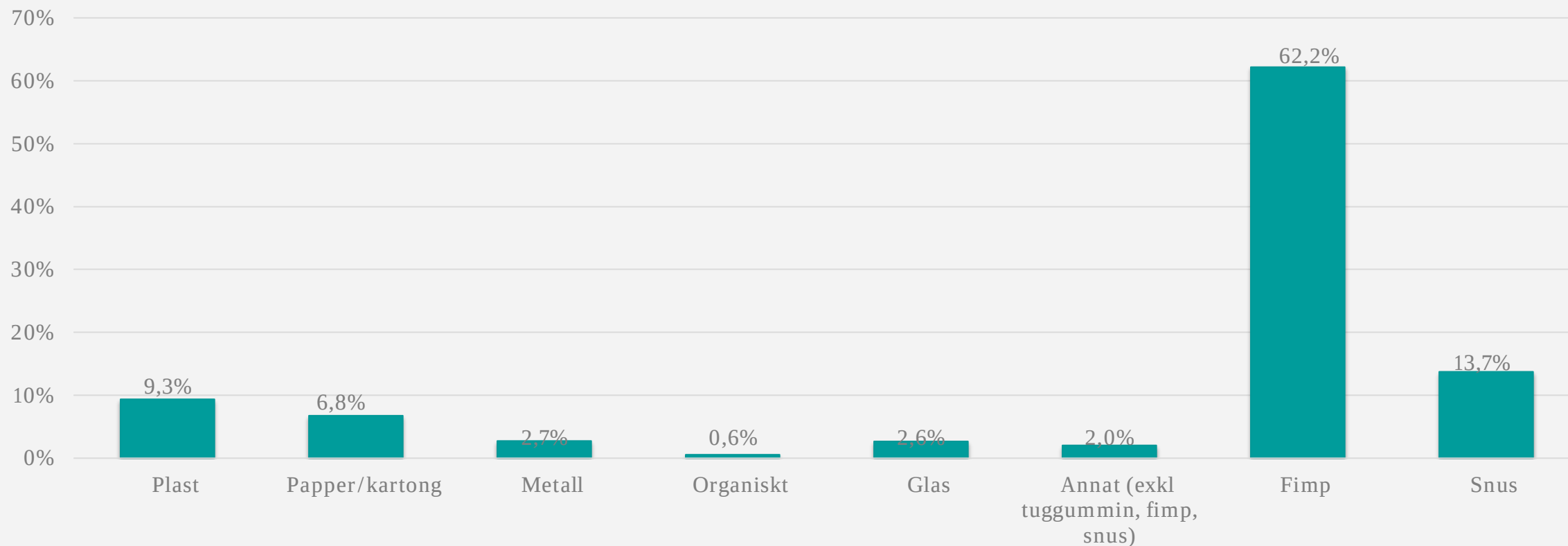
Skräpföremål totalt och per huvudkategori i termer av antal skräpföremål, vikt och antal

	Antal		Vikt	
	Miljoner	95% KI	Ton	95% KI
Totalt	35,2	± 4,9	59,8	± 6,6
<i>därav</i>				
Plast	3,3	± 0,5	8,0	± 1,0
Papper/kartong	2,4	± 0,4	8,1	± 1,2
Metall	1,0	± 0,2	6,1	± 1,8
Organiskt	0,2	± 0,0	1,9	± 0,4
Glas	0,9	± 0,2	23,7	± 1,8
Annat (exkl tuggummin)	27,5	± 3,8	11,9	± 1,4

	Antal		Vikt	
	Miljoner	95% KI	Ton	95% KI
Totalt	57,5	± 7,1	75,4	± 7,6
<i>därav</i>				
Plast	3,3	± 0,5	8,0	± 1,0
Papper/kartong	2,4	± 0,4	8,1	± 1,2
Metall	1,0	± 0,2	6,1	± 1,8
Organiskt	0,2	± 0,0	1,9	± 0,4
Glas	0,9	± 0,2	23,7	± 1,8
Annat (inkl tuggummin)	49,7	± 5,9	27,5	± 2,9

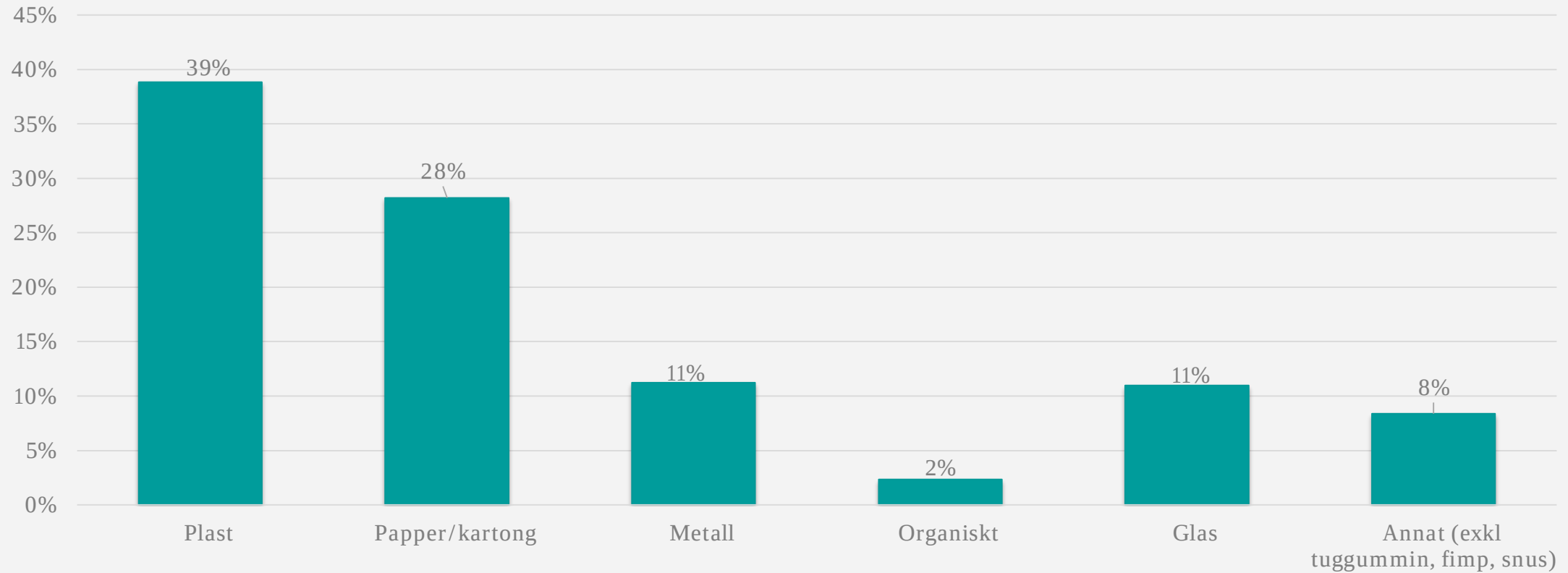
Materialkategorier, fimp, snus. Antal

Andel av antal (exkl. tuggummin)

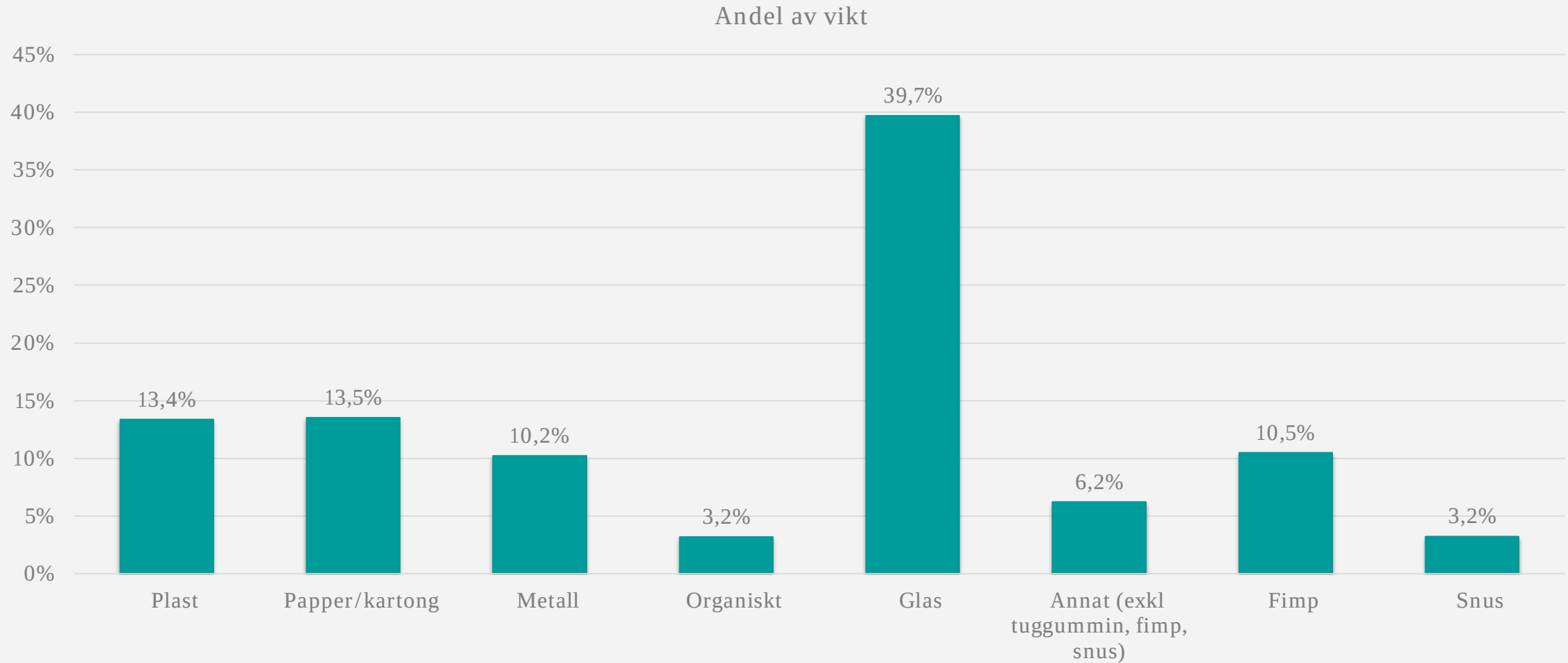

Exklusive fimp och snus. Antal.

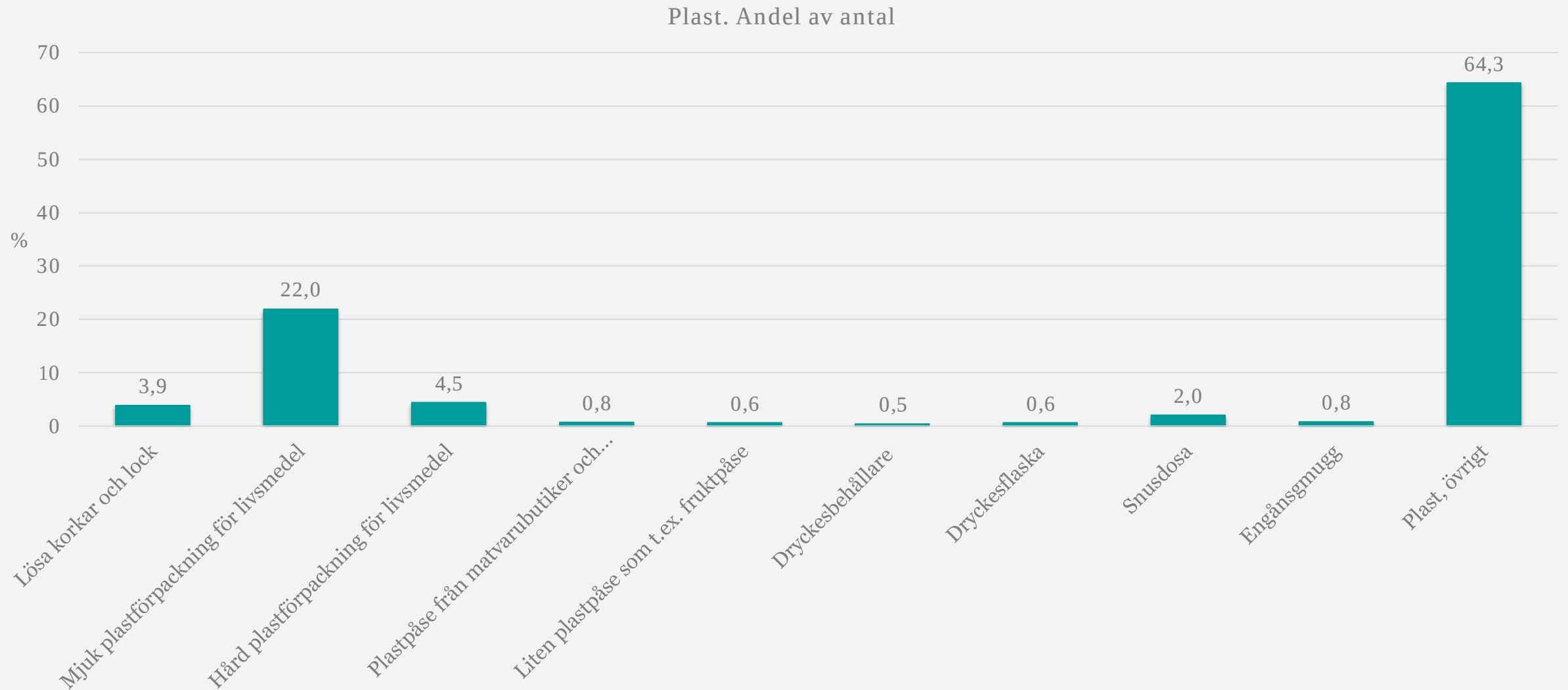
Andel av antal, exkl. tuggummin, fimpar och snus

Materialkategorier, fimp, snus. Vikt.

Plast, antal.

Hur mycket skräp slängdes under veckan?

3,3 miljoner plastföremål

Drygt 1 miljon förpackningar för livsmedel

Nästan 22 miljoner fimpar

4,8 miljoner portionssnus

160 000 cigarettpaket

70 000 snusdosor

46 000 plastpåsar

Hur mycket skräp slängdes under veckan?

135 000 engångsmuggar

350 000 korkar, lock och kapsyler

90 000 pantburkar

860 000 trasigt glas

87 000 våtservetter

47 000 ballonger

Turistområden och värdefulla naturområden

- Totalt 6 områden
- 3 stränder
- 3 naturreservat
- Enkel metod

Stränder

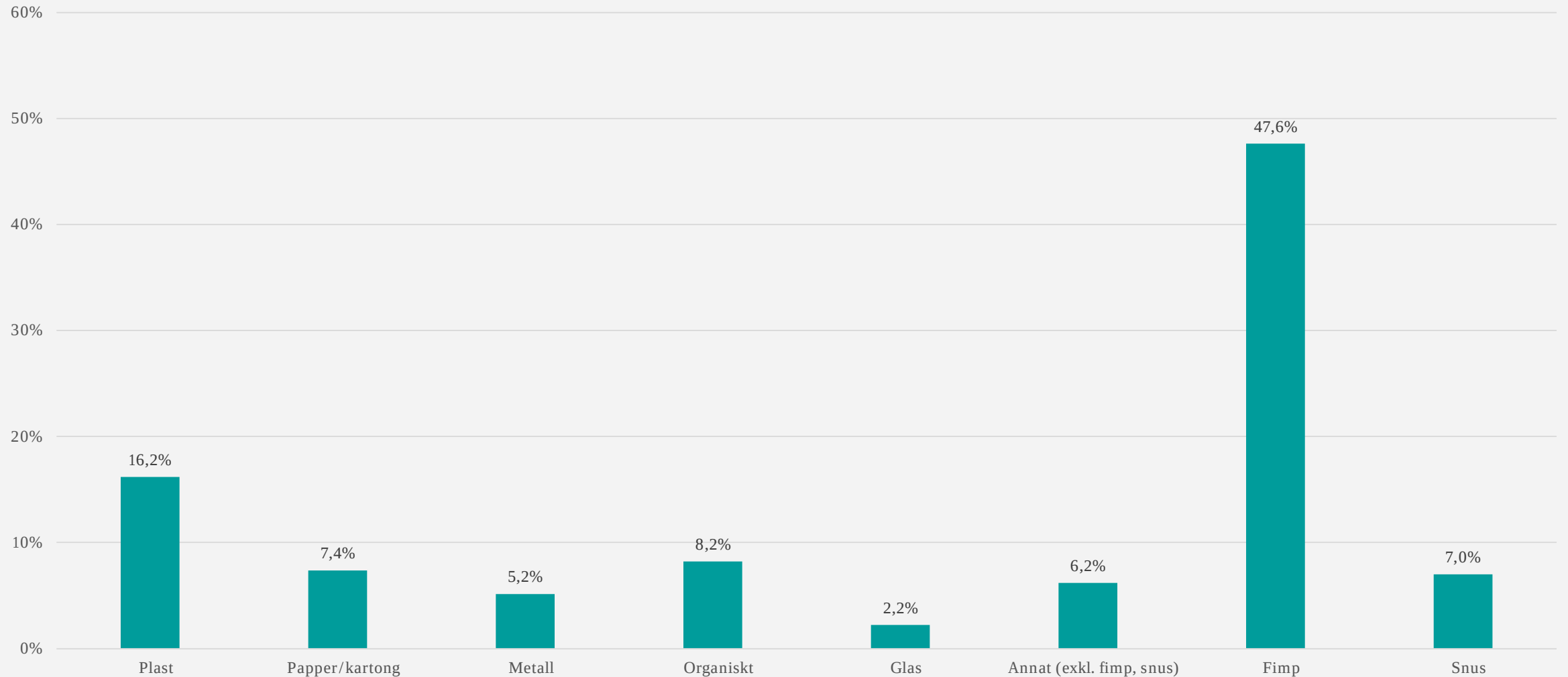
Varberg, Ystad och Tanto strandbad i
Stockholm

29 juni – 5 juli 2020

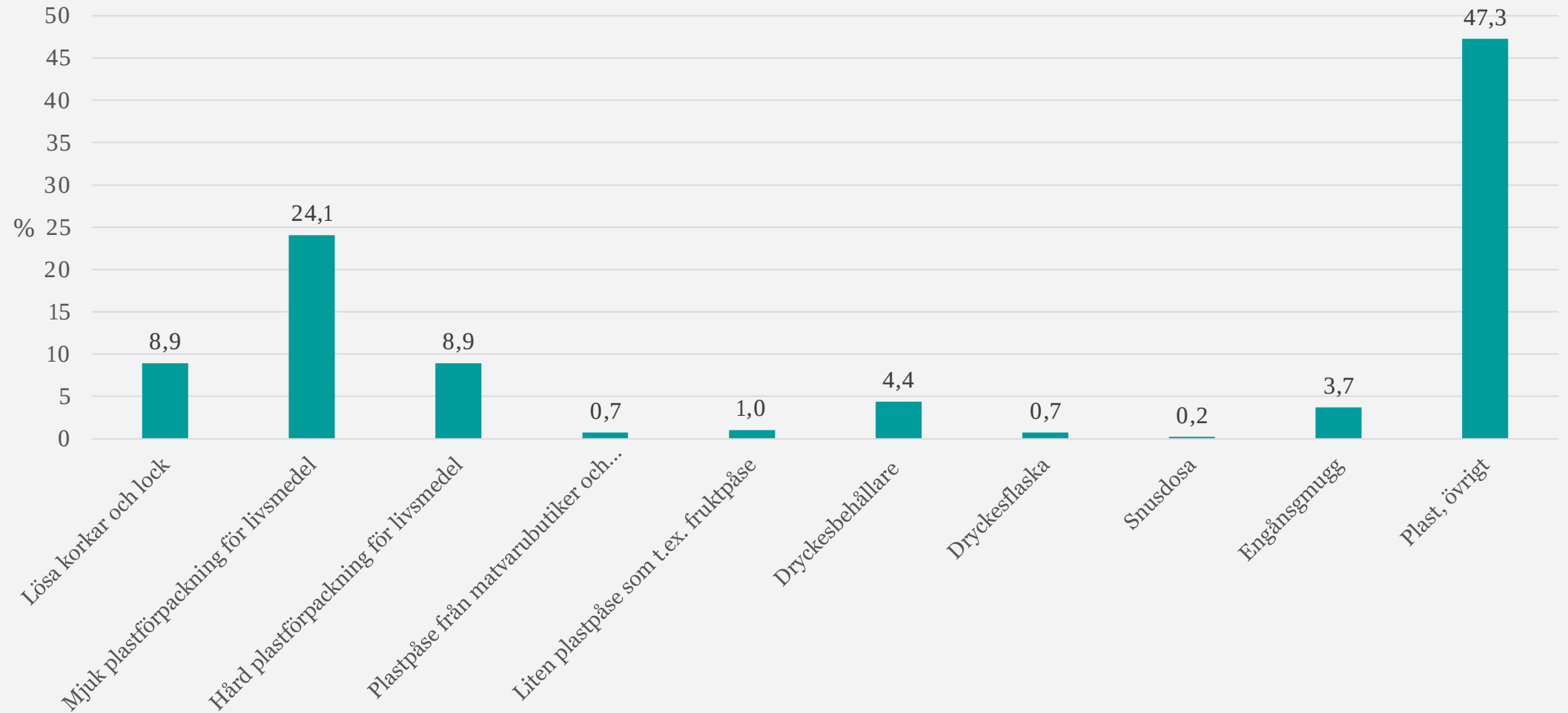
Samma yta varje dag

Stränder. Materialkategorier, snus och fimp. Antal.

Stränder. Fördelning inom plastkategorin. Antal

Tanto strandbad

Mätytans area: 1 173 kvm

Tanto strandbad

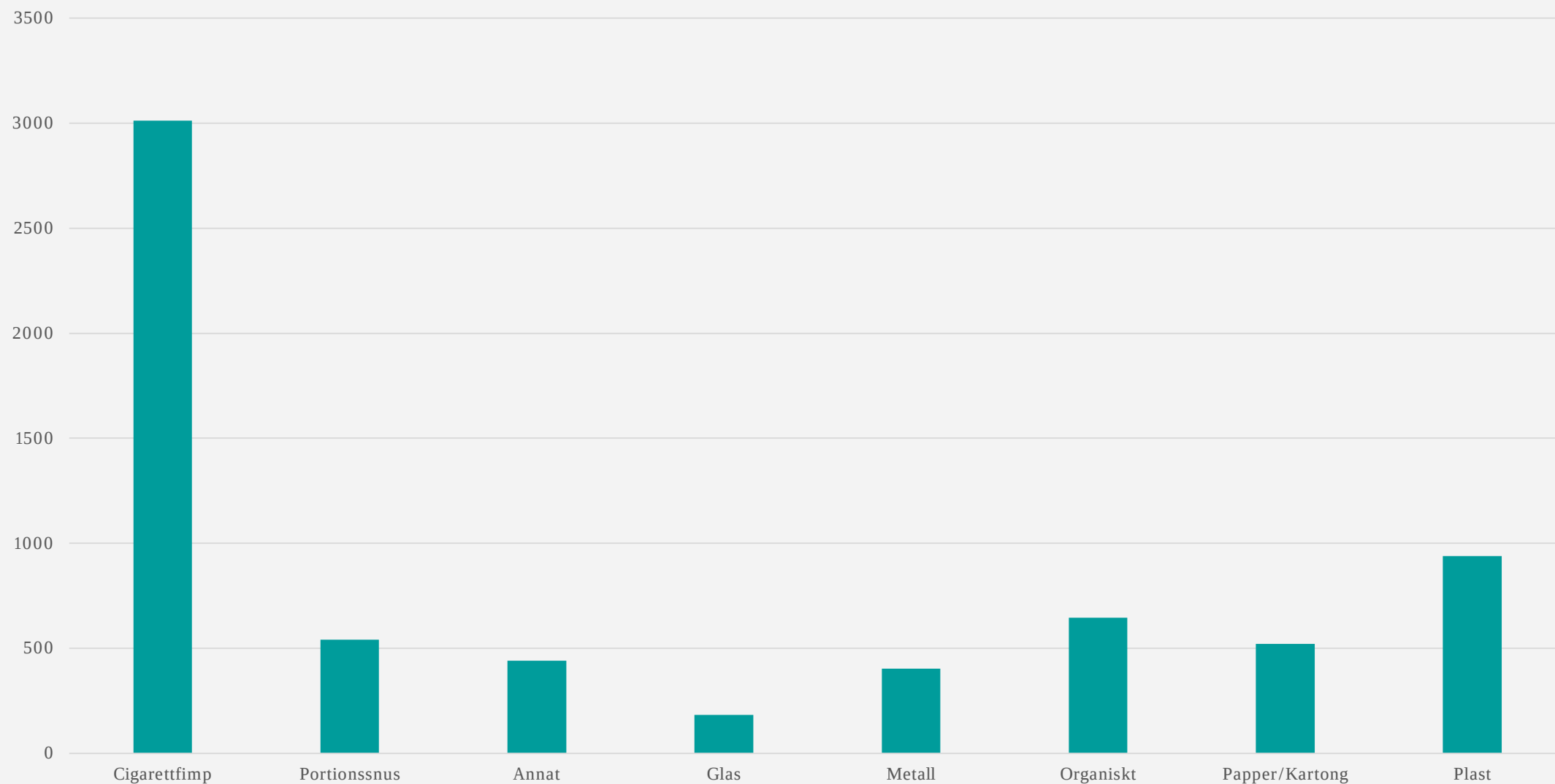
Plockades under mätveckan:

6690 skräpföremål, varav:

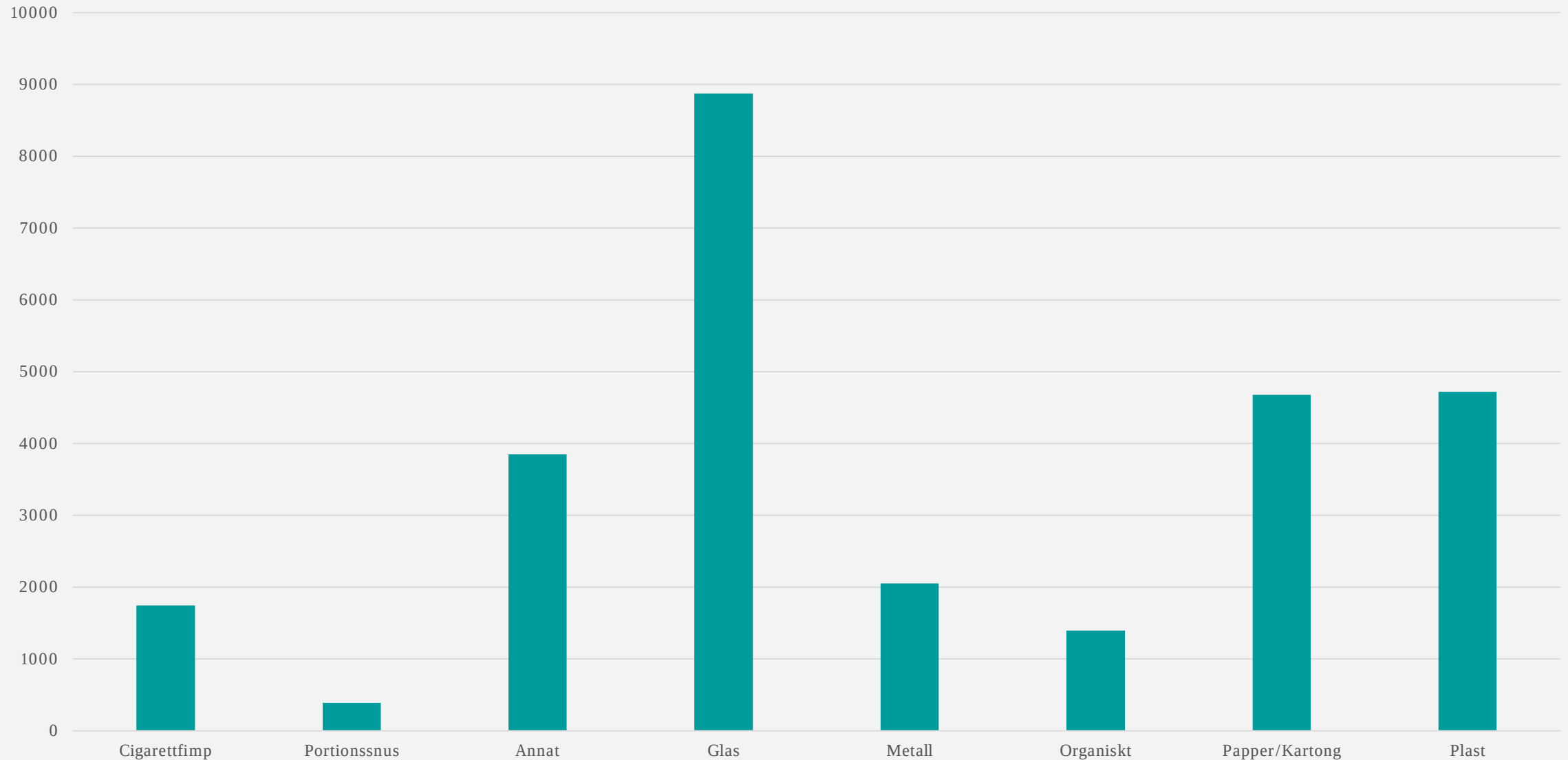
- 3000 fimpar
- 542 snusprillor
- 940 plastföremål, 4,7 kg plast

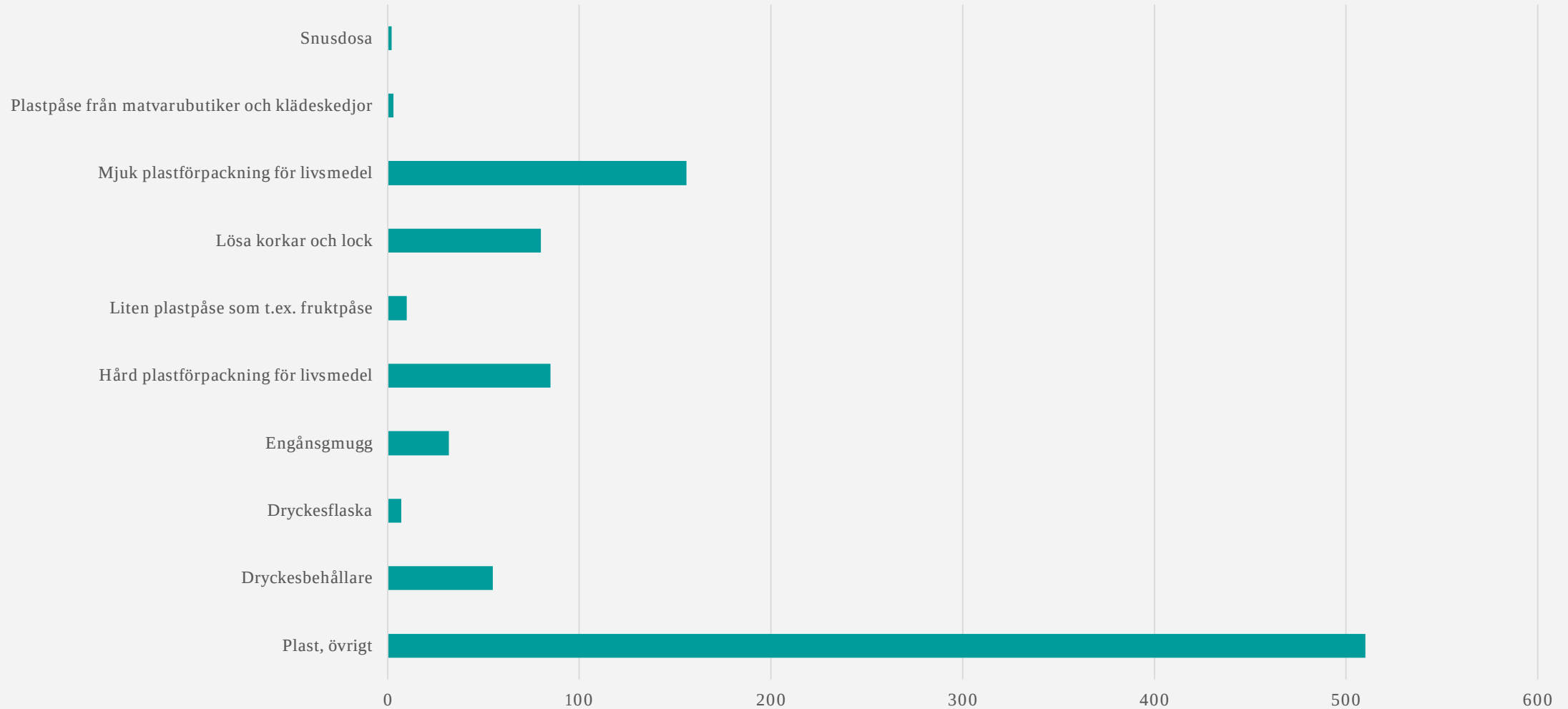
Tanto strandbad. Materialkategorier, snus och fimp. Antal.

Tanto strandbad. Materialkategorier, snus och fimp. Vikt.

Tanto strandbad. Fördelning inom plastkategorin. Antal.

Värdefulla naturområden

Vandringsleder/motionsspår och rastplatser

Kinneulle i Götene, Hammarskog i Uppsala och
Sätraskogen i Stockholm

Olika områden varje dag

Vandringsled:

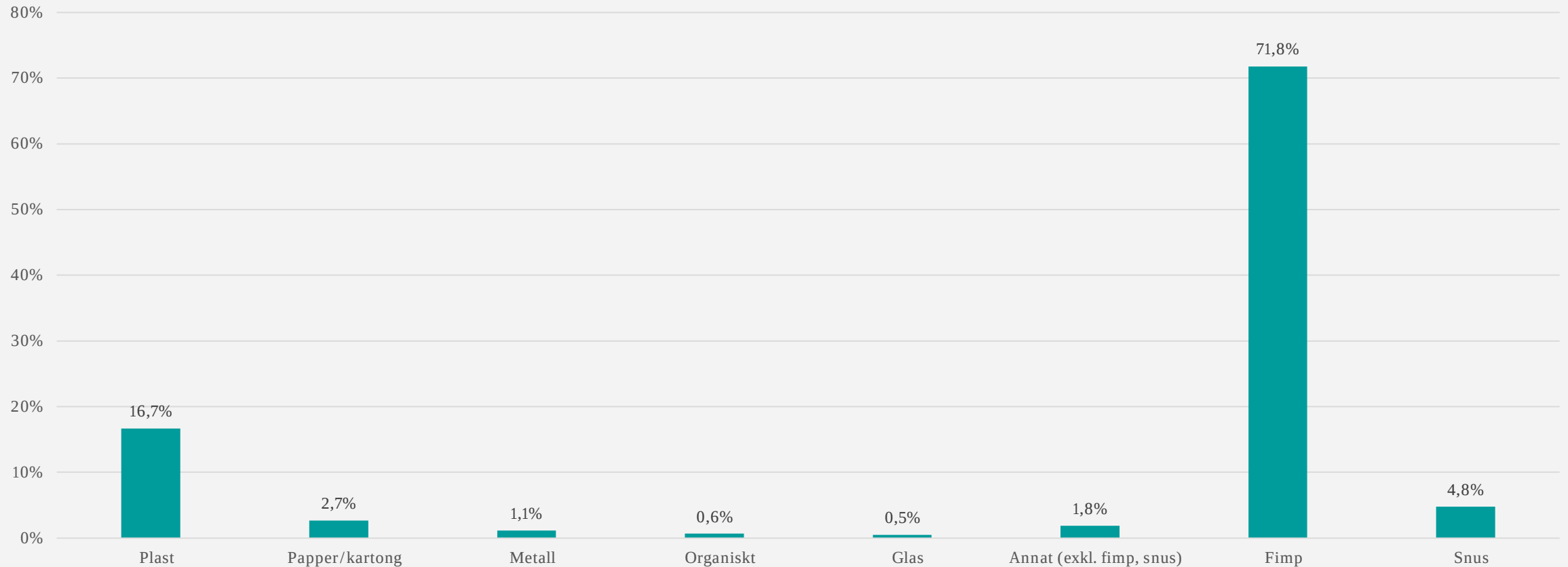
105 skräpföremål per km led

Rastplats:

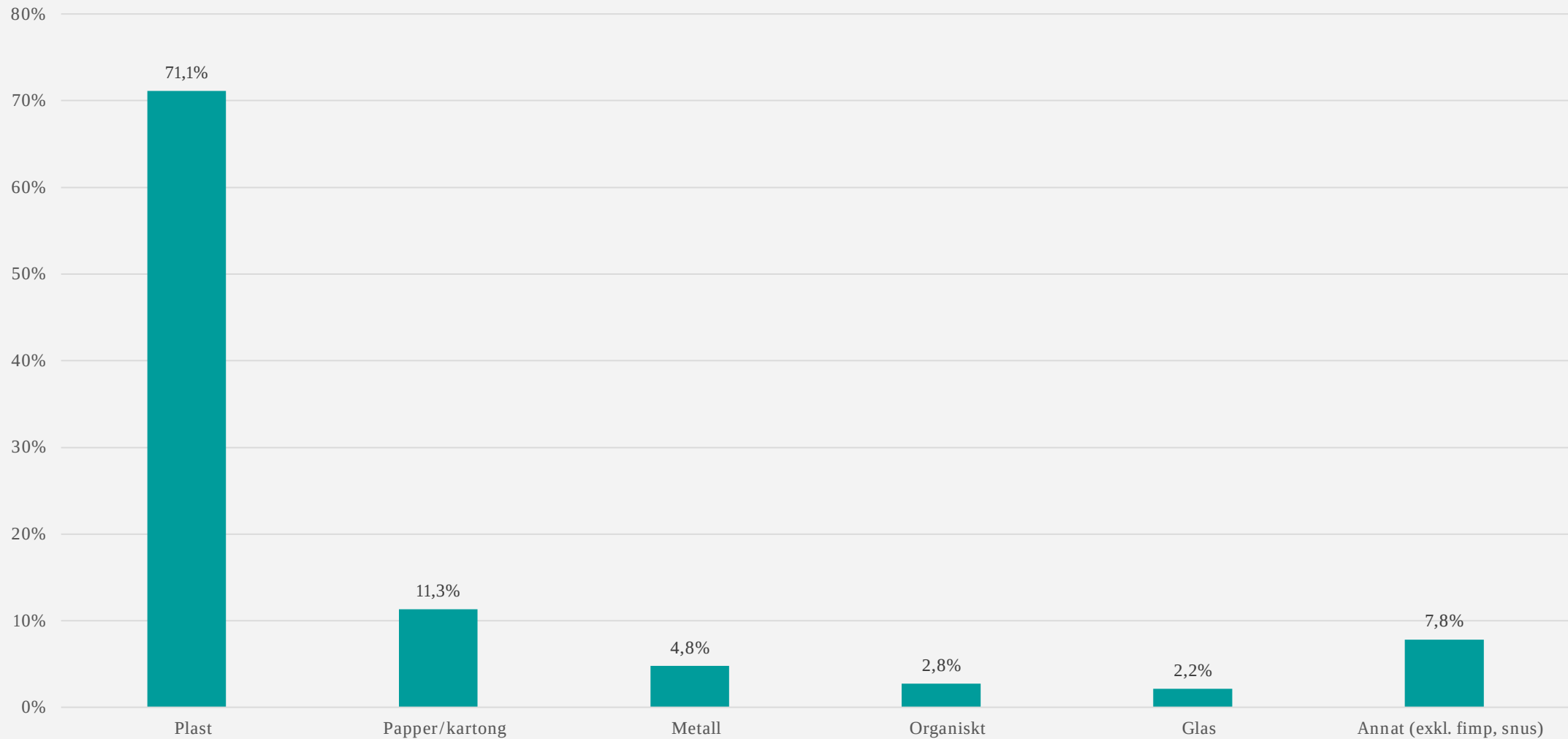
129 skräpföremål per 1000 kvm

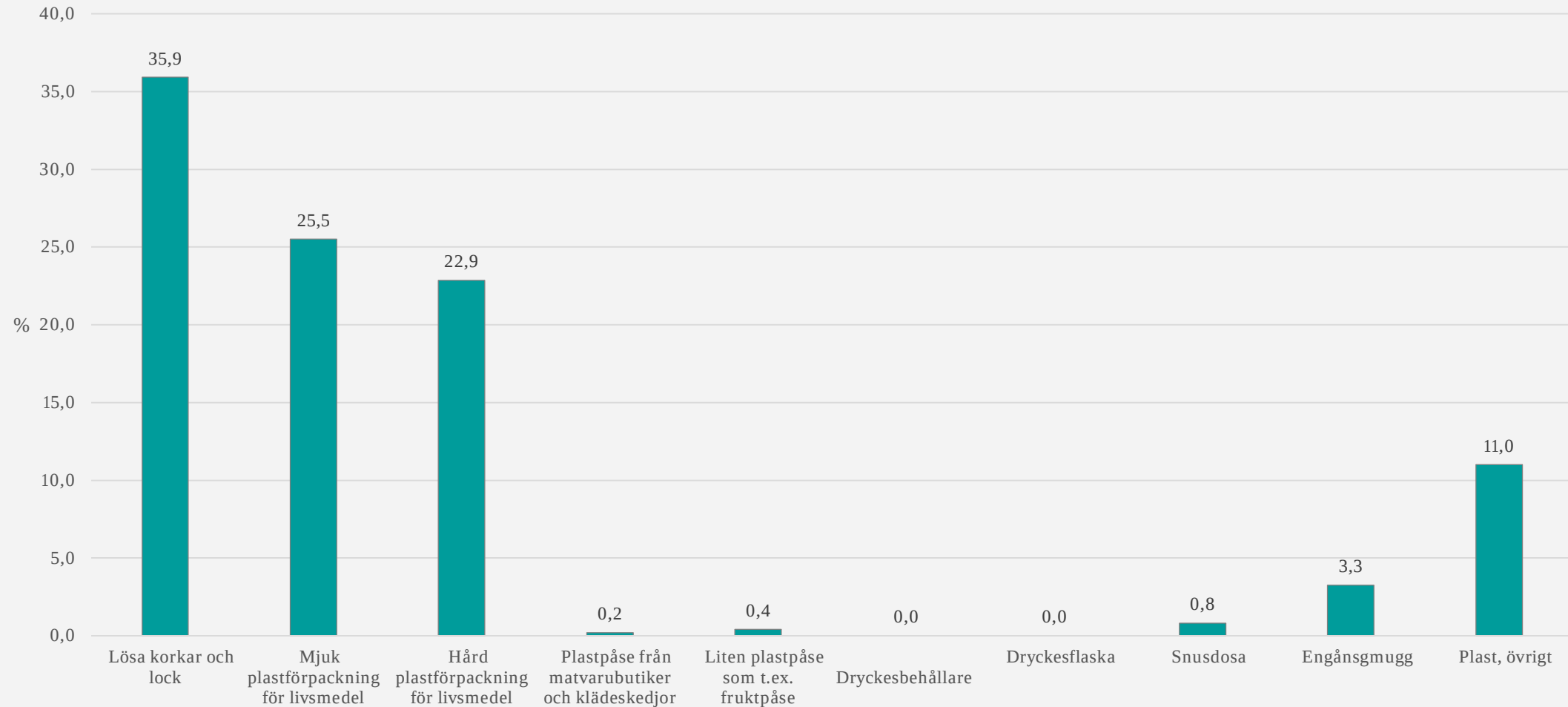
Naturområden. Materialkategorier, snus och fimp. Antal.

Naturområden. Exkl. snus och fimp. Antal

Naturområden. Fördelning inom plastkategorin. Antal

Protokollkategorier

Plast

Mjuk plastförpackning för livsmedel
Hård plastförpackning för livsmedel
Engångsmugg
Dryckesflaska
Dryckesbehållare
Plastpåse från matvarubutiker och klädeskedjor
Liten plastpåse som t.ex. fruktpåse
Lösa korkar och lock
Snusdosa
Plast, övrigt

Papper/Kartong

Engångsmugg
Förpackning för livsmedel
Dryckesbehållare
Cigarettpaket
Papper/kartong, övrigt

Glas

Glasförpackning
Glas, trasigt

Metall

Pantburk
Kapsyler och lock
Övriga metallförpackningar
Metall, övrigt

Organiskt

Matrester/frukt
Hund-/kattbajs
Organiskt material, övrigt

Annat

Cigarettfimp
Portionssnus
Ballong
Våtservett
Annat, övrigt

Tuggummi

Britta Lönn

Område mätningar

070 – 263 99 10

britta.lonn@hsr.se

Gå med i Sveriges största rörelse mot skräpet!

Följ oss på @hållsverigerent

hållsverigerent.se

Handlingsplan för minskad nedskräpning på land och i vatten

Uppdraget från KF

- Trafiknämnden ska i samråd med KS, miljö- och hälsoskyddsnämnden och stadsdelsnämnderna ta fram en handlingsplan för att minska nedskräpning i såväl vatten som på land.

-Politiska förväntningar på innovativa lösningar och arbetssätt, ny smart teknik, komprimerande sopkärl

Tänkbara åtgärder

- Optimerad tömningsfrekvens
- Optimerade städintervaller
- Rätt kärlstorlek
- Komprimerande sopkärl
- Ny innovativ teknik (pilotprojekt)
- Uppföljning av 24h garantin för tömning och städning
- Kommunikation
- Skräpmätning
- Snöupplag och kommunaltekniska ytor

Åtgärder som är svåra/tveksamma

- Källsortering i offentliga rummet (tveksam pga nya förordning)
- Krav på arrangörer (tveksam pga ordningslagen)
- Krav och påföljder för verksamhet som hindrar renhållning
- Påföljd vid nedskräpning (typ parkeringsanmärkning mot privatperson)
- Pilotprojekt; retursystem för kaffekoppar och matlådor

Vad händer nu?

- Intern och politisk förankring
- Nämndärende, förhoppningsvis februari 2021
- Vidare hantering av trafikroteln.

STOCKHOLM
VATTEN
OCH AVFALL

Nedskräpning i den kommunala Avfallsplanen

Revideringsbehov för nuvarande avfallsplan

- Övergripande strukturen fungerar, delmål och åtgärder revideras
- Överväga om nedskräpning ska ges större tyngd som eget huvudmål
- Osäkerheter i juridik/system beskrivs som exempelvis producentansvar förpackningar, returpapper/tidningar och slam m.m.
- Tidsperiod 2021-2024

Målområden 2017-2020

1. Avfall från boende och verksamma i staden ska minska och det som ändå uppkommer ska tas om hand resurseffektivt
2. Avfall som kan vara skadligt för människa eller miljö ska förebyggas och hanteras säkert
3. Avfallshanteringen ska anpassas till människan
4. Avfallshanteringen ska vara en självklar del i stadens fysiska planering

Beskrivning

Stockholms stad strävar efter att flytta avfallet uppåt i enlighet med EU:s avfallshierarki, eller i dagligt tal avfallstrappan, se Figur 1.

Generellt sett ökar resurshushållningen ju högre upp i avfallstrappan man kommer. Att minska mängden avfall som uppkommer är en stor och viktig utmaning inom miljöarbetet. Är inte det möjligt ska avfallet återanvändas, materialåtervinnas eller energiåtervinnas. I sista hand ska det deponeras – läggas på soptipp.

Mängden avfall som uppkommer i samhället styrs av många olika faktorer och är till stor del konjunkturoberoende. Sambandet mellan ekonomisk tillväxt och att mer avfall genereras behöver brytas. En förutsättning för det är att resurser utnyttjas effektivare, att konsumtionsmönstren förändras och att produkters livstid förlängs.

Kommunerna har idag få verktyg för att direkt påverka flödena av avfall i samhället. Inom den egna verksamheten har dock Stockholms stad en viktig roll i arbetet med att minska avfallsmängderna och vara föregångare.

Genom att samla in och behandla matavfall separat istället för att låta det följa med soppsäcken till förbrän-

ning, utvinns biogas som kan användas som fordonsbränsle och därmed ersätta fossila bränslen i exempelvis bussar, sopbilar och personbilar. Dessutom erhålls en näringsrik rötrest som kan användas som gödningsmedel på åkermark och därmed ersätta konstgödsel som är mycket energikrävande vid framställningen och i vissa fall är en ändlig resurs. Matavfallet är en viktig resurs som vid separat insamling och behandling bidrar både till att uppfylla stadens ambitiösa klimatomål och att knyta ihop kretsloppet för näringsåterförsel mellan stad och land.

Stegat materialåtervinning i avfallstrappan berör bland annat förpackningar och tidningar/returpapper. Att förbättra hushållens möjligheter att lämna förpackningar och tidningar/returpapper i nära anslutning till fastigheten kan bidra till bättre utsortering. I både restavfallet och grovavfallet finns det fler fraktioner som skulle kunna sorteras ut och materialåtervinnas.

En förutsättning för att mängden avfall som nyttiggörs ska kunna öka är att det finns tillräcklig behandlingskapacitet i regionen och en stark eftermarknad för respektive avfallslag.

Vision för år 2040

En medveten produktion och konsumtion gör att mindre mängder avfall uppkommer och trenden med

ökande avfallsmängder är och förblir bruten. Allt avfall tas omhand på det mest resurseffektiva sättet.

Figur 1. EU:s avfallshierarki

Delmål om nedskräpning 2017-2020

1. Avfall från boende och verksamma i staden ska minska och det som ändå uppkommer ska tas om hand resurseffektivt

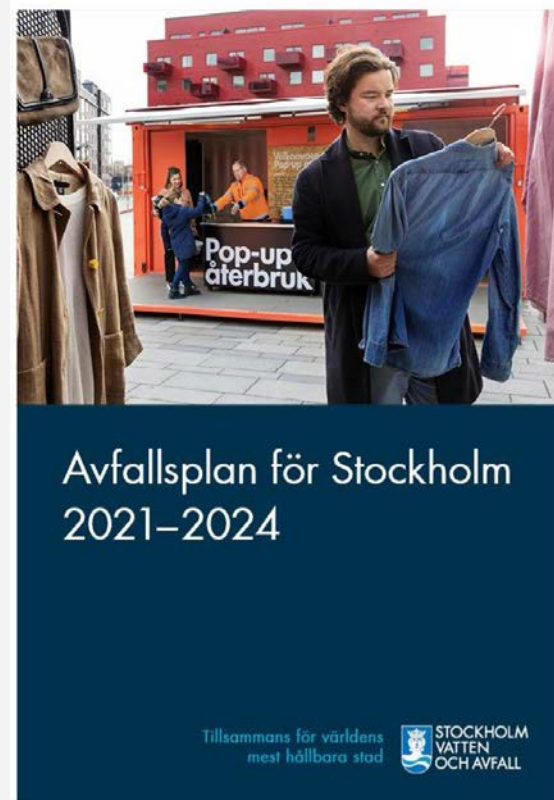
1.8 Nedskräpningen i stadsmiljön ska minska

1.9 Uppkomsten av marint skräp ska minska

Mål i den nya avfallsplanen

Huvudmål

1. Avfall från boende och verksamma i staden ska minska och det som ändå uppkommer ska tas om hand resurseffektivt
 - 2. Nedskräpningen i staden ska minska**
 3. Avfallshanteringen ska anpassas till människan
 4. Avfallshanteringen ska vara en självklar del i stadens fysiska planering
- Kommunikationsåtgärder integrerade i övriga delmål istället för att ligga som egna delmål i större utsträckning
 - Delmål och åtgärder för farligt avfall sorteras in under övriga huvudmål
 - Vi går från 21 till 19 delmål

Tidplan - beslutspunkter

Avfallsnämnden 3 Dec

KF – Februari / Mars 2021

Layout, bildsättning och tryck mars - april 2021

Kommunikation av planen våren 2021 – hösten 2021

